

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om garantier eller lån til bygning af mindre fragtskibe.

(Lovforslaget (nr. 44) findes i tillæg A. sp. 1269, fremsættelsen i tidenden sp. 729).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Risgaard Knudsen: På mit partis vegne kan jeg anbefale det foreliggende lovforslag. Det er jo rigtigt, som det også står anført i bemærkningerne til lovforslaget, at der har været stor interesse for at udnytte de fordele, som ordningen indebærer, og der er herigennem tilført den danske handelsflåde en lang række moderne skibe samtidig med, at ordningen har været en væsentlig støtte for beskæftigelsen ved flere af vore skibsværfter. Jeg ville dog sætte pris på, om vi efter denne førstebehandling kunne få en kort udvalgsbehandling med henblik på en drøftelse af den praksis, der er i øjeblikket for ydelse af lån og garantier. Det, jeg særlig har i tanken, er lånenes løbetid, et spørgsmål, som jeg vil mene det vil være klogt at drøfte i et udvalg og eventuelt i et samråd med ministeren.

Hindkjær Pedersen: I det foreliggende lovforslag om ændring af lov om garantier eller lån til bygning af mindre fragtskibe foreslås garantibeløbet forhøjet fra 8 til 15 mill. kr. Jeg finder den foreslåede forhøjelse rimelig. Den betyder, at man herhjemme årligt kan ganratere for bygning af omtrent det samme antal skibe, som da de 8 mill. kr. blev vedtaget. For mig er det ikke alene et spørgsmål om at bygge skibe, men nok så meget, at de, der bygges, bliver bygget på danske værfter. Jeg kan for øvrigt ganske tilslutte mig handelsministerens bemærkninger til lovforslaget, og hvad der blev sagt ved lovforslagets fremsættelse, og kan på mit partis vegne give tilsagn om en hurtig og velvillig behandling af det fremsatte lovforslag.

Henry Sørensen: Jeg vil gerne takke handelsministeren for fremsættelsen af lovforslaget. Jeg tror, det er et godt forslag, og ville egentlig med det samme kunne tilslutte mig de to ærede talere, der har været

heroppe. Jeg tror, at det betyder uendelig meget, at vi af konkurrencemæssige hensyn også følger med i dette spørgsmål. Det udland, som vi konkurrerer med, har forhen haft bedre betingelser, og det har jo også manifesteret sig i, at de dels har fået større, hurtiggående skibe, dels måske også — med en lille tanke på debatten forleden om sikkerheden, da dette kan medvirke til bedre muligheder, af den grund — bedre folk om bord.

Jeg kan på mit partis vegne også give tilslutning til, at vi tager en kortere udvalgsbehandling, men i hovedprincipperne er jeg helt enig, og jeg vil slutte med at sige, at vi fra vor side altid betragter disse mindre skibe som en slags havets husmænd, og jeg har ment, at man i mange år egentlig ikke har haft øjenene åbne for, hvor stor betydning vor coasterfart fremover kan få; ikke mindst efter at vi har fået de meget store oleskibe, så skal de nok vide at få store muligheder.

Jeg tilsiger på mit partis vegne tilslutning til lovforslaget.

Amtoft: Forslaget til ændring af lov om garantier eller lån til bygning af mindre fragtskibe går i al sin enkelthed ud på, at rammen for garanti for lån til nybygning udvides fra 7½ mill. kr. til 14½ mill. kr. pr. år, mens rammen for lån til ombygning af skibe uændret er ½ mill. kr. pr. år. Man kunne fristes til at spørge, om vi ikke har for mange coastere, om fragtmarkedet kan bære den stadige udvidelse af småskibsflåden, men her må bemærkes, at der i stor udstrækning bygges småskibe på udenlandske værfter for dansk regning. Lovforslaget skal sikre nogenlunde lige konkurrencemuligheder for danske og udenlandske værfter.

Det er oplyst over for mig, at statens garantiforpligtelse hidtil kun er blevet effektiv i ubetydeligt omfang. Det oplyses i ministerens fremsættelsestale, at et af vore mindre værfter har fået kontrakt på to nybygninger, dog kun hvis der kan ydes statsgaranti. Da garantirammen for 1968-69 næsten er opbrugt, vil en gennemførelse af lovforslaget således medføre øget beskæftigelse.

Med disse motiveringer kan jeg tilsige det radikale venstres støtte til lovforslagets gennemførelse.

Poul Dam: Da mit partis ordfører, hr. Vivike, desværre er syg, skal jeg på hans og partiets vegne tilsige støtte til det foreliggende lovforslag. Det er rimeligt, at der gives denne forøgede, men i virkeligheden kun ajourførte støtte til såvel småskibsfarten som de danske småskibsværfter. Det var i en lang årrække sådan, at småskibsfarten her i landet var forsømt af myndighederne og derfor havde svært ved at klare sig i konkurrencen med udenlandske, først og fremmest hollandske og tyske, småskibe, og det er glædeligt, at der er rådet bod på dette i nogen grad i de senere år. Vi mener, at denne udvikling bør fortsættes, og det vil vi gerne være med til at støtte også under den udvalgsbehandling, der er stillet forslag om.

Handelsministeren (Knud Thomsen): Jeg vil gerne takke for den enstemmige tilslutning til lovforslaget. Jeg hørte med særlig interesse, hvad hr. Risgaard Knudsen sagde, og jeg vil meget gerne, såfremt man ønsker det, komme til samråd i udvalget og dér redegøre for de synspunkter, som har ført til, at man mener at have fundet frem til, hvilket åremål der for øjeblikket er den rimeligste løbetid for disse garantier. Der er en række forhold, der griber ind i hinanden, og som synes at tyde på, at det er en rimelig og fornuftig balance, bl. a. Danmarks forholdsvis ringe evne til at deltage i et kreditkapløb med andre lande. Jeg skal som sagt meget gerne komme til stede og redegøre nærmere for det.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtages uden afstemning.

Formanden: Efter de faldne udtalelser foreslår jeg, at lovforslaget henvises til et udvalg på 17 medlemmer. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om krigsforsikring af fast ejendom og løsøre.

(Lovforslaget (nr. 45) findes i tillæg A. sp. 1233, fremsættelsen i tidenden sp. 731).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Holm Tved: Det lovforslag, vi her har til behandling, er, som det af handelsministeren betegnes i fremsættelsestalen, et forslag til en beredskabslovgivning — altså en lovgivning, der ikke skal træde i kraft på en i loven fastsat dato, men kun i tilfælde af, at en ulykkelig krigssituation skulle opstå. Vi kan kun håbe, at dette aldrig vil ske, og at der således aldrig vil blive brug for denne lovgivning.

Vi har tidligere haft krigsforsikring, og lovforslaget her er da også begrundet i tidligere erfaringer på dette område, ikke mindst erfaringer fra den forrige og forhåbentlig sidste krig. Desuden er det begrundet i et ønske om forenkling af tidligere love. Hvor man før havde ni love, foreslås det hele nu samlet i én lov, og mod tidligere 13 krigsforsikringsforbund foreslår man nu fem.

Lovforslaget åbner desuden adgang til at få ejendele og ejendom krigsforsikret, uden at man har brandforsikret i forvejen.

En yderligere forenkling er forslaget om, at privat løsøre krigsforsikres sammen med den ejendom, hvori det befinder sig. Dette gælder også i egen ejendom og lejebolig.

Et spørgsmål er så, om den foreslåede fordeling af præmiebetalingen for udljnings-ejendomme på ejere og lejere nu også er rimelig; men det er noget, vi kan tage op i udvalget.

Man har valgt at bygge lovforslaget op på forsikringsprincippet og basere det på forsikringsselskaberne, men det kunne lige så godt være bygget op på en sådan måde, at det blev en samfundsopgave at yde erstatning eller foretage hele genopbygningen, måske nok med en vis form for præmiebetaling via skatterne. Når man har valgt forsikringsprincippet, er som grund angivet, at man har hele organisations- og administrationsapparatet klar i en given situation. Der er vel også meget, der taler for, at man går ind for dette princip; men på den anden side vil de økonomiske forpligtelser nok føles hårdere for den mindrebemidlede og den mindre erhvervsdrivende, der skal betale en præmie udregnet efter brandforsikringssummen, som måske nok i mange tilfælde ligger helt i toppen af de forsikrede værdier, idet disse forsikringstagere netop på grund af deres økonomiske bæreevne ikke tør tage